

बार्हस्पत्यो भरद्वाजः। अग्निः। त्रिष्टुप्।

त्वद्विश्वा सुभग सौभगान्यग्ने वि यन्ति वनिनो न वयाः।

श्रुष्टी रयिर्वाजो वृत्रतूर्ये दिवो वृष्टिरीड्यो रीतिरपाम्॥ ६.०१३.०१

वनिनः- वृक्षान्। वयः- द्विजाः। न- इव। सुभग- सौभाग्ययुक्त। अग्ने- पावक सत्क्रतो। त्वत्- त्वत्तः। विश्वा- सर्वाणि। सौभगानि- सौभाग्यानि। वि- विशेषेण। यन्ति- गच्छन्ति। श्रुष्टी- क्षिप्रम्। रयिः- दानयोग्यधनं त्वत्तो व्येति। वृत्रतूर्ये- आवरणबाधने। वाजः- बलं त्वत्तः सरति। दिवः वृष्टिस्त्वत्तः सरति। ईड्यः- स्तुत्यः। अपाम्- उदकस्य। रीतिः- निर्गमयिता भवसि॥१॥

त्वं भगो न आ हि रत्नमिषे परिज्मेव क्षयसि दस्मवर्चाः।

अग्ने मित्रो न बृहत ऋतस्यासि क्षत्ता वामस्य देव भूरेः॥ ६.०१३.०२

त्वम्। भगः- भाग्यवान्। नः- अस्मदर्थम्। रत्नम्- हितरमणीयभावनम्। आ- आवहसि। हि- खलु। इषे- सदेष्टणायै। दस्मवर्चाः- दर्शनीयवर्चाः। परिज्मेव- सर्वत्र गन्ता वायुरिव। क्षयसि- निवससि। देव- द्योतनशील। अग्ने। मित्रः- सखा। न- इव। बृहतः- महतः। भूरेः- प्रभूतस्य। वामस्य- कल्याणस्य। ऋतस्य- सत्यस्य। क्षत्ता- दाता। असि- भवसि॥२॥

स सत्पतिः शवसा हन्ति वृत्रमग्ने विप्रो वि पणेर्भर्ति वाजम्।

यं त्वं प्रचेत ऋतजात राया सजोषा नम्रापां हिनोषि॥ ६.०१३.०३

सः- असौ। सत्पतिः- सतां पालकः। शवसा- बलेन। वृत्रम्- आवरणम्। हन्ति- नाशयति। अग्ने। विप्रः- मेधावी सन्। पणेः- लोभिनः। वाजम्- धनम्। वि भर्ति- आहृत्य बिभर्ति। यम्। त्वम्। प्रचेतः- प्रकर्षचेतन। ऋतजात- प्रकृतिनियतिभूतसत्यजात। अपां नम्रा- उदकजेन मूलशक्तिधाराजेन। सजोषाः- समानप्रीतः। राया- दानयोग्यधनेन। हिनोषि- प्रेरयसि।॥३॥

यस्ते॑ सूनो॒ सहसो॑ गी॒र्भिरु॒वथैर्य॒ज्ञैर्म॑र्तो॒ निशि॑तिं वे॒द्यान॑ट् ।

वि॒श्वं स दे॒व प्रति॑ वार॒मग्ने॑ ध॒त्ते धा॒न्यं॑ प॒त्यते॑ वस॒व्यैः ॥ ६.०१३.०४

सहसः सूनो- शक्तिज । यः । मर्त्यः- मनुष्यः । ते- तव । गीर्भिः उक्थैः- मन्त्रैः । वेद्या- वेद्याम् । निशितिम्- तीक्ष्णां धारणाम् । आनट्- करोति । सः । देव । अग्ने । विश्वम्- सर्वम् । वारम्- श्रेष्ठम् । धान्यम् । धत्ते- धारयति । वसव्यैः- सम्पद्भिः । पत्यते- सरति ॥४॥

ता नृ॒भ्य आ सौ॑श्र॒वसा॑ सु॒वीरा॑ग्रे॒ सूनो॑ सहसः पु॒ष्यसे॑ धाः ।

कृ॒णोषि॑ यच्छ॒वसा॑ भूरि॒ प॒श्वो वयो॑ वृ॒काया॑रये॒ जसुर॑ये ॥ ६.०१३.०५

सहसः सूनो- शक्तिज । नृभ्यः- उपासकेभ्यः । अग्ने । ता- ताः । सौश्रवसा- सुश्रुतीः । सुवीरा- शोभनवीर्यसम्पन्नाः । पुष्यसे- पोषयसि । आ- आभिमुख्येन । धाः- धारयसि । यत् । भूरि- प्रभूतम् । पश्वः- पशुसम्बन्धं दध्यादिकम् । वयः- अन्नम् । वृकाय- हिंसकाय । जसुरये- उपक्षपयित्रे । अरये- रिपवे । कृणोषि- करोषि तदाहृत्यास्मभ्यं यच्छ ॥५॥

व॒द्मा सूनो॑ सहसो नो॒ विहा॑या॒ अग्ने॑ तो॒कं तन॑यं वा॒जि नो॑ दाः ।

वि॒श्वाभि॑र्गी॒र्भिर॑भि॒ पूर्ति॑म॒श्यां मदे॑म श॒तहि॑माः सु॒वीराः॑ ॥ ६.०१३.०६

सहसः सूनो- शक्तिज । नः- अस्मभ्यम् । विहायाः- महान् । वद्मा- हितोपदेश । अग्ने । तोकं तनयं वाजि- धर्मसन्ततिमयं धनम् । दाः- यच्छ । विश्वाभिः- सर्वाभिः । गीर्भिः- वाग्भिः । पूर्ति- सम्पूर्तिम् । अभि- अभितः । अश्याम्- अनुभवेयम् । मदेम शतहिमाः सुवीराः ॥६॥